

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра політології та філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри політології та
філософії

_____ Ольга Віннічук
29 серпня 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Соціально-політичні транзитивні процеси: теорія і методологія

для підготовки фахівців третього рівня вищої освіти (доктор філософії)
за освітньою науковою програмою Політологія

спеціальності *052 Політологія*
спеціалізацією

галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки*

мова навчання *українська*

2024 -2025 навчальний рік

Розробники програми:

С. Г. Вонсович, доктор політичних наук, професор
кафедри політології та філософії

Ухвалено на засіданні кафедри політології та філософії

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми_____ Сергій ВОНСОВИЧ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Соціально-політичні транзитивні процеси: теорія і методологія» є теоретичне осмислення та оволодіння систематизованими науковими знаннями і об'єктивною інформацією про соціально - політичні транзитивні процеси їх змінюваність, розвивати креативність політичного мислення та вміння орієнтуватися у складних соціально-політичних відносинах, також правильно застосовувати набуті знання і вміння у різноманітних політичних обставинах.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	2024-2025	2024-2025
Семестр вивчення	3	3
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Кількість годин навчальних занять	30	12
Лекційні заняття	10	6
Практичні заняття	-	-
Семінарські заняття	20	6
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60	78
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни – обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни:

Методика вивчення дисципліни передбачає врахування взаємозв'язків основних тем курсу з поняттями, термінами і категоріями політологічних дисциплін у процесі вивчення яких аспіранти могли б отримати розуміння щодо аналізу політичних явищ і векторів розвитку політичних процесів на практиці.

Дана дисципліна в межах спеціальності 052 Політологія пов'язана із такими навчальними дисциплінами як: «Філософія та методологія науки», «Методологія політичної науки»

Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність	Фахові компетентності спеціальності (СК)
<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у політичній сфері, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних політологічних знань та професійної практики</p>	<p>СК01. Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p> <p>СК02. Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології та володіння категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.</p> <p>СК03. Комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>СК04. Комплексне застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.</p> <p>СК05 Комплексне застосування інструментарію нормативної та емпіричної політичної теорії та методів політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у професійній діяльності.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК 01 Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у процесі наукової комунікації та досліджень</p> <p>ЗК02 Розуміння сутності наукової діяльності, формування системного наукового світогляду, самостійного пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05 Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування наукового світогляду, загального культурного кругозору, дотримання у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності, керування загальнолюдськими цінностями.</p> <p>ЗК11 Здатність бути критичним і самокритичним, діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>	

6.Очікувані результати навчання з дисципліни відповідно до ОП:

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Опанувати універсальними навичками дослідника, достатніми для проведення фундаментальних і прикладних досліджень, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації.

ПРН 03. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність.

ПРН 04. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми фундаментальної політичної науки з врахуванням соціальних, економічних, політичних та правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.

ПРН 06. Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади і публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики і політики окремих країн та регіоні

ПРН 07 Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації

ПРН 08 Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

7. **Методи навчання.** Словесні, наочні методи: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозковий штурм, джерелами інформації, робота з інтернет публікаціями та матеріалами вебсайтів.

8. **Засоби діагностики результатів навчання** є опитування, самостійна робота, модульна контрольна робота, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін.,

9. Програма навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Разом	У тому числі			
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль №1					
Теорія та методологія соціально-політичних транзитивних процесів					
Тема 1. Теоретико – методологічні засади та методи соціально-політичних транзитивних процесів	18	2		4	12
Тема 2. Причини та вихідні позиції соціально-політичних транзитивних процесів	18	2		4	12
Тема 3. Умови транзитивних процесів та форми їх переходу	18	2		4	12
Тема 4. Структура загальних моделей соціально-політичних транзитивних процесів	18	2		4	12
Тема 5. Соціально-політична структура транзитивних процесів	18	2		4	12
Разом годин	90	10		20	60

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин

	Разом	У тому числі			
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль №1 Теорія та методологія соціально-політичних транзитивних процесів					
Тема 1. Теоретико – методологічні засади та методи соціально-політичних транзитивних процесів.	30	2		2	26
Тема 2. Причини та вихідні позиції соціально-політичних транзитивних процесів	30	2		2	26
Тема 3. Умови транзитивних процесів та форми їх переходу	30	2		2	26
Разом годин	90	6		6	78

10.Форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та аспірантом, управління навчальною мотивацією аспірантів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів аспірантів при обговоренні теоретичних питань, виконанні аналітичних завдань. Форма модульного контролю: модульна контрольна робота. Формою підсумкового контролю є екзамен.

11.Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 (60 балів)				
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР		
25 балів	10 балів	25 бали		

Критерії оцінювання семінарського заняття.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та аспірантом, управління навчальною мотивацією аспірантів.

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12.

Відповіді аспірантів на практичних заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями

Рівні навчальних	Оцінка в балах (за 12-	Критерії оцінювання
------------------	------------------------	---------------------

досягнень	бальною шкалою)	
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом,

		застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо- професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Відвідування занять. Очікується, що всі аспіранти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

«Положення про організацію освітнього процесу в КІНУ імені Івана Огієнка»

URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після вивчення освітнього компоненту аспіранти пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі аспіранти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покрашувати.

Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Аспіранти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на запропоновані запитання. Максимальна кількість балів за МКР – 25. Для зарахування модульної контрольної роботи

мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 14, у іншому випадку МКР потрібно виконати повторно

Оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала ECTS	Бали	Критерії оцінювання
«відмінно»	25-22 бали	Аспірант у відповідях на варіант МКР демонструє глибокі знання з дисципліни, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь на поставлені завдання.
«добре»	21-18 балів	Результати відповідей аспіранта на варіант МКР відповідають тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому він допускає певні неточності та незначні помилки. Аспірант володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, аргументуючи їх.
«задовільно»	17-14 балів	Відповіді на варіант МКР дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Він допускає помилки при відповідях на питання МКР.
«незадовільно»	Менше 14	Під час відповіді на варіант МКР аспірант не виявив розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок.

Критерії оцінювання самостійної роботи (завдання репродуктивного, частково-пошукового, творчого характеру)

Завдання оцінюється в 10-8 балів, якщо: автором чітко поставлена проблема і представлена власна точка зору стосовно її вирішення; проблема розкрита на високому теоретичному рівні, простежені системні зв'язки предмету дослідження, подані обґрунтування заявлених характеристик з коректним використанням соціологічних та політологічних термінів, що мають відношення до теми завдання; надана аргументація власної думки з опорою на соціально-політичний аспект в контексті проблематики завдання; відповідь розгорнуто розкриває заявлену тему.

Завдання оцінюється в 6-8 балів, якщо: представлена власна точка зору (позиція, ставлення) стосовно вирішення проблеми; тема розкрита з конкретним використанням соціологічних та політологічних та спеціальних понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки та обґрунтування явно не простежуються); надана аргументація власної думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних явлень з проблематики завдання; відсутня відповідь на одне із запитань або запитання не розкрито в повній мірі, зокрема не проаналізовані деякі суттєві характеристики предмету розгляду.

Завдання оцінюється в 4-6 балів, якщо: представлена власна точка зору (позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита при формальному використанні соціологічних та політологічних та спеціальних термінів; дана аргументація своєї думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних явлень без теоретичного обґрунтування; відсутня відповідь на одне із запитань або заявлена тема розкрита не до кінця, а саме: опущена значна частина суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише деякі суттєві характеристики предмету дослідження.

Завдання оцінюється в 2-4 бали, якщо: представлена власна точка зору (позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита на буденному (а не теоретичному) рівні; аргументація власної думки слабо пов'язана з розкриттям проблеми; опущений аналіз суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише несуттєві характеристики предмету дослідження.

Завдання оцінюється в 0 балів, якщо відповідь має реферативний характер без соціологічного та політологічного аналізу, вона є плагіатом, тобто коли автор скористається нечесним шляхом представлення чужих думок власними.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших аспірантів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>

Неформальна освіта. Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти».

У випадку, якщо аспірант отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;
- волонтерська діяльність

Екзамен (40 балів)

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Аспіранти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Аспіранти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Аспіранти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі екзамену, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Екзамен проводиться у формі письмового опитування за питаннями екзаменаційного білета. Білет іспиту складається з трьох питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

високий рівень 40 - 36 б.	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 35 – 30 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу.

	Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 29 – 24 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень менше як 23 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Національна шкала оцінювання
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	
35-59	FX	Не зараховано (з можливістю повторного складання)
1-34	F	Не зараховано (з обов'язковим повторним курсом)

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання технічних засобів для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор). Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення відеоконференцій.

12 Рекомендована література

Основна:

1. Вонсович С. Вектори трактування політичного процесу в політичній науці *Політикус : наук. журнал*. Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса : Гельветика, 2021. № 5. С. 7-12.
2. Вонсович С. Політична транзитологія : монографія. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д.Г., 2013. 383 с.
3. Влада як ресурс спроможності держави: політологічний дискурс. *Літопис Волині*. №29. 2023. С. 142-147.
4. Вонсович С. Теоретичні домінанти дискурсу владних еліт *Грані: наук.-теорет. і громад.-політ. альм.* / Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара Дніпропетров. регіонал. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ГО. Центр соц.-політ. дослідж. Дніпро : Грані, Т. 24. №10. С. 25-33.
Вонсович С. Ретроспективний аналіз теоретичних підходів до трактування транзитивних процесів. *Літопис Волині. Всеукраїнський науковий часопис Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Гельветика, 2021. Час. 24. С.196-200.*
5. Вонсович С. Транзитологія: долання кризи та вектори розвитку *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін Випуск 30: збірник наукових праць*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. С.5-13.
6. Вонсович С.Г. Політична транзитологія: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП.Зволейко Д.Г. 2018. 80 с.
7. Демократичний транзит у країнах Вишеградської групи й Україні: вибрані аспекти / За ред. Дмитра Шевчука та Віталія Лебедюка. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2018. 224 с.
8. Мацієвський Ю. В. У пастці гібридності: зигзаги трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014) : монографія Чернівці : Книги – ХХІ, 2016. 552 с

Допоміжна:

1. Вегеш М., Кополовець Р. Модель демократичної трансформації З. Бжезинського та А. Пшеворського і їхня роль у сучасній політичній науці. *Вісник Львівського університету. Серія Філософсько-політологічні студії*. 2020. Випуск 32. С. 88-94.
2. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. Переклад Т. Цимбал. Київ. Наш Формат. 2020. 448 с.
3. Кополовець Р. Теоретико-методологічні засади дослідження демократичних транзитів (Д. Растоу, С. Хантінгтон, Г. О'Доннел, Ф. Шміттер). *Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії*. № 21. 2018. С. 115–121.

4. Шаповаленко М. Позбутися транзитології або в пошуках нових концептуальних парадигм: Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Питання політології» 2016.Т.28. С. 22-26.
5. Fisun O. Rethinking Post-Soviet Politics from a Neopatrimonial Perspective. Democratizatsiya. The Journal of Post-Soviet Democratization. 2012. Vol. 20, No. 2. P. 87-96.
6. Plattner M. Reconsidering the Transition Paradigm. Journal of Democracy 2014, 25:1 (January): P. 86-100.
7. Onuch O., Hale H. E., Capturing Identity: The Case of Ukraine, Post-Soviet Affairs, 2018, vol. 34, no. 2–3, ss. 84–106.

Інтернет-ресурси:

Міжнародний центр перспективних досліджень.	http://www.icps.com.ua/publications.html
Електронна бібліотека ім. В. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html
Google Scholar	https://scholar.google.com/
Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України	https://niss.gov.ua/
The Hill	https://thehill.com/
Школа політичної аналітики НаУКМА	https://spa.ukma.edu.ua/
RealClearPolitics	https://www.realclearpolitics.com/
Політик. Інформаційний портал України	http://www.politik.org.ua/
RAND Corporation	https://www.rand.org/
Political Wire	https://politicalwire.com/

